

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, Augusztus' 23dikán, 1822.

Nagy Britannia és Irlandia.

F. h. 21d. estve érkezett Bécsbe egy rendkívülvaló Kurír azon váratlan és szomorú hírral, hogy Marquis Londonderry külső dolgokra ügyelő Nagy Britanniai Királyi Minister és Státus-titoknok, negyed napig is alig tartott betegsége után f. h. 12d. reggel meghalálozott.

Az Anglus Courir f. h. 13d. darabjának következő cikkelye előbeszéli azon környüállásokat, mellyek ezen reménytelen hálalt megelőzték. Az érdemekkel teljes Státus emberének szomorú vége, miud azoknak szívét kik ötét közelebből ismertek, igen meg fogja hatni; a' mit pedig benne Anglia 's a' világ vesztett, azt egész kiterjedésében későbbre ismeri majd meg.

Azon rémulést és fájdalmat, mellyel a' Publicum Marquis Londonderry halálának hírt vette, neveli azon környüállás, hogy a' szomorú történet' bizonyítására törvényes személynek kelle megjeleni. Hanem minekelötte ennek bizonyosága köz hírré lenni is, egész bizonyossággal jelenthetjük, a' mit mély szomorúsággal 's emberi természetünk gyengeségének teljesen megható érzésével frunk itt le, hogy a' nagy ember, kit mind Nemzete mind egész Európa' régolta bámúlt, hivatalos foglalatosságainak 's gondjainak súlya alatt elcsüggedvén, kétségbe hozhatatlan lelki zavarodásában, maga vetett véget életének.

Spanyol Ország.

F. h. 10dikén Párizsból indúlt levelek Madritból csupán Júl. 29dikéig terjedő tudósításokat közölnek. A' Liberalisoknak minden magasztalt mérséklések mellett is a' fogdosások és számkivetések minden napi dolgok. A' napokban különösen előkelő Papoknak 's Katona-tiszteknek volt ez a' sorsok.

Az Imparcial, egy a' Madriti mérséklettebb Journalok között, ámbár ez is revoluzziós hangon szól, néhány nap oltá megszűnt, mivel Redactoraj az Exaltadosok goromba mocskolódásainak 's iszonyú fenyegetődzéseinek minden nap ki voltak tétetve, 's elleneik oltalmat egy Tiszi-hivatalnál sem találtak. Ugyan ezen okból a' Censor nevű Journal is elmaradt egy-néhány nap oltá.

A' Madriti Igazgatószerék Ujságában Júl. 29d. kijött Decretum szerint a' Spanyol Nemzet jövendőben 13 Követségeket fog idegen Udvaroknál tartani: 1) Berlinben, Biztost, 80,000 Real (10 xrijával ezüstben) fizetéssel; 2) Bécsben, Biztost 100,000 Reál fizetéssel; 3) Dresdában, Biztost 80,000 Reállal; 4) Konstanzinápolyhan, Biztost 80,000 Reállal; 5) Kopenhágában, Biztost 80,000 Reállal; 6) Lisbonában, Követet, 200,000 Reállal; 7) Londonban, Követet, 360,000 Reállal; 8) Hollandiában, Biztost, 100,000 Reállal; 9) Párizsban, Követet, 300,000 Reállal; 10) Petersburgban, Biztost, 100,000 Re-

állal; 11) Romában, Követet, 160,000 Reállal; 12) Stockholmban, Biztost, 80,000 Reállal; 13) Washingtonban, Követet, 220,000 Reállal. A' Követségi Titoknok' száma az egész Követségre nézve tizenhatra határozatott. Fő Consulságok lesznek Alexandriában (Egyiptomban) Algírban, Tripolisban, Tunisban, Tangerben, Smyrnában, Rio de Janeiroban, Genuában, Hamburgban és Nápolyban. Ezekén kívül 16 Fő és 16 Vice Consulok lesznek különböző kikötőkben.

A' Budgetet Júl. 1sőjétől 1822; Jún. végéig 1823, következő módon állították-meg a' Király és a' Cortesek: Udv. költség 45,212,000 Reál; Cortesek 5,522,365; Statusministerium 5,760,917; Belső dolgokra ügyelő Ministerium 32,448,020; Coloniák' Ministeriuma 941,465; Kegyelem' és igazság' Ministeriuma 16,897,899; Fináncz-ministerium 148,894,079; Hadi-ministerium 328,633,938; Tengeri-ministerium 80,502,590. A' Status egyenes és mellékes adóji ugyan azon idő alatt valami 600 millió Reálra telnek; de a' felzendült tartományokból csaknem lehetetlen az adót bévenni, különösen nehéz pedig Cataloniából, melly különben az Igazgatószeknek gazdag kútfeje volt. Némelly tartományok állhatatosan megmaradtak az egyenes adónak megtagadásában, melly különösen Navarrában és Biscayaban soha sem volt szokásban. A' készpénznek egész Spanyol Ország nagy szükségben van.

Madridi Júl. 29diki levelek, a' Pyreneumokon egymás ellenébe állított, vagy még állítandó hadi erők' számát-következő módon adják-elő. Perpignankörül 17,000 gyalogság, 3000 lovasság, 24 ágyú hozzá megkívántató legénységgel; Toulouse és Bayonne közt 10—12,000 ember; magában Bayonneben 1000 fő gyalogságból, 100 lovashól, 300 pattantyúsból, 1 Com-

pania, dolgosokból 's ugyan annyi kocsiságból álló csekély őrizet; ezekhez jöttek mostanában 460 pattantyúsok az Ország-nak belső részeiből minden ágyú nélkül; mellyek 24 számmal utánok érkeznek, mint-hogy Bayonneben csak ostromló szerek vannak. A' fegyveresházban szorgosan foly a' munka. Az ellen-kördön (a' Spanyol részről) 40,000 emberből 's 32 ágyúból áll, 's ezenkívül egy 20,000ból álló tartalék-sereg állittatik Cataloniában, melly célra 15 Regiment Nemzeti katonaság vétetett-fel szolgálatba, 's már útban is van a' Pyreneumok felé; a' Sevillai és Segoviai pattantyús-osztályok is indulóban vannak. Hogy a' pénzszerűn segíthessenek, a' Cortesek, üléseiknek bérekesztése előtt azt végezték, hogy a' Papság 20 millió Reált tartozik költsönözni.

Generális Elio, ki, mint tudva van, a' Spanyol Revolutzió kiütése óta Valenciában ül fogságban, kevéssel ezelőtt egy kérelem-levéllal folyamodott a' Királyhoz, mellyben ellenséginek 's kinzóinak iránta viseltető hallatlan kegyetlenkedéseiről panaszol.

A' mint mondják, Algir csakugyan megizente a' hadat Spanyol Országnek, 's egynéhány Spanyol Kereskedő-hajókat a' tengeröblben el is fogott.

Spanyol Amerika.

• Yturbide' Mexicói Császári thronusra emeltetéséről következő tudósítást közlik az Amerikai levelek Mexicóból Május' 26d: „Az Yturbide Gárdái 's a' Colifeumnál strázsáló sereg, a' Celaya Regimentnek egy része, Május' 18d. estvéli 8 órakor; Generálisokat, Császárnak kiáltották. A' Celaya Regimentnek hátralévő része 's a' 4d. Lovas-regement is követték a' példát. Yturbide az előtt való

estve mustrálta ezen seregeket a város előtt. Míg ezek történtek, a piaczonegybe csoportozott nép így kezdett kiáltozni: Le a' Congressszussal! Halál Sagoának! Orbegosónak! Odoardónak! (A' Regenség háromtagjai, kik leginkább ellene voltak az Yturbide uralkodásra vágyó célzásainak). 19d. éjféiben egybegyültek a' Régenségnek jelenvaló tagjai az új Császárnál, ki 20d. egy proclamációt bocsátott a' néphez. Generális Negrete, Bustamente és Quintana, kik plánuma' kivitelében segítettek, hozzámentek. — Hogy illy könnyen magáévá tudta tenni Yturbide a' fő hatalmat, leginkább annak köszönheti, hogy az Igazgatás formájának választásában a' Congresszus 's a' Régenség' Tanácsosai igen különböző vélekedéssel voltak. Délben egész Generál-Stábjával ment Yturbide a' Congressszusba. Tomboló örvendezéssel vonta a' nép a' kocsiját. 140 Deputatusok közül, kikből a' Congresszus áll, csak 82 volt jelen, 's ezek közt is csak 67en voksoltak Császárságára, 's azok is olly feltétel alatt, hogy ha a' Congresszus által eleibe adandó Constituziót elfogadja. Erre Yturbide következő esküvést tette-le: „En, I. Ágoston, Isten kegyelméből, 's a' nép képét viselő Congresszus választásának ereje által, Mexicoi Császár; esküöm Isten előtt 's a' szent Evangyeliomra, hogy a' Római Catholica Apostoli hitet mindenkor megtartom és oltalmazom, 's az Országban más Vallásnak közönséges gyakorlását meg nem engedem; hogy a' Congresszus által készitendő Constituziót, 's addig, míg a' meg lenne, a' Spanyol kormányrendet, a' mennyire szükséges leszen, valamint a' már fenálló 's az említett Congresszus által még jövendőben hozandó törvényeket, végzéseket és decretumokat, mellyek mindenkor a' Nem-

zet' javára czéloznak, megtartom és másokkal is megtartatom; hogy a' Congresszus végzése ellen semmi adót nem kívánok; hogy senkit tulajdon vagyontól meg nem fosztok, 's különösen, hogy a' Nemzetnek polgári 's az egyes tagoknak személyes szabadságát tiszteletben tartom; és ha a' mire itt megesküdtek, azzal valaha ellenkezőt cselekednék, az engedelmisséget tőlem megtagadhatják, 's végzéseim semmibe vétessenek. Isten engemet úgy segéljen!“ — Tüstént sebes-kövötek küldettek e' hírrel minden tartományokba. A' város sorompói bezárattak, 's a' kimenetel mindennek megtiltatott; Sagoaga, Odoardo és Orbegoso mindazáltal elfutottak. A' Congresszus' ülése alatt tele voltak a' karok néppel 's katonákkal, kik azzal fenyegették a' Deputatusokat, hogy ott helyben felakasztják őket, ha Yturbidét egy órányi idő alatt Császárnak ki nem kiáltják. Híjába parancsolt a' Praesidens csendességet, 's midőn fegyveres erőhöz akart nyulni, a' Celaya Regementet küldték hozzá, melly az előtt való estve elsőbben kiáltotta ki a' Császárt. Lehet gondolni, hogy ezen Regementnek megjelenése nem keveset tett az ülésnek megrövidítésére. Yturbide minden Spanyol fogolynak két két Reált adott 's szabadságot ígért.

Brasilia és Portugallia.

Lisbonából Júl. 6d. indult tudósítások szerint, a' Biztosságtól javalltatott Portugallia' 's Brasilia' egybefüggését illető Constituzióheli toldalék-cikkelyről tanácskoztak a' Cortesek. Harmad napi vitatások után a' leve a' végzés, hogy azon cikkelynek első része, melly egy Lisbonai és egy Rio de Janeiroi Külön-Congresszusokról 's egy Lisbonai Fő-Congresszusról szól, mint politikai csudaszülemény,

's Portugalliának Brasiliától való elválasztására vezető óriási-lépés, visszavettések. Ezen alkalmatossággal igen nagy heveskedésre került a' dolog a' két Ország Deputatusai közt, 's még a' Koronaherczeg személye sem kiméltetett, kinek közéleti magaviseletében a' Portugalliai Deputatusok sok kivetőt találnak.

Pápai Státusok.

A' Diario di Roma Aug. 3d. közölt cikkelyének bérekesztése:

„A' Protestansoknak mostani temetője éppen a' Cajus Cestius pyramisa által-ellenében van, 's ahoz igen közel. Alig terjedt-el az a' hír, hogy a' pyramissal általellenben két kőfal 's oldalt egy vonat-tnék, 's ezek által a' Protestansok temetője teljesen békerítettnek, midőn a' Sz. Lukács Akademiája, a' mesterségek' tanácsa 's a' régiség' mestermíveire ügyelő intézetek és biztosságok, ellenmondásaikkal az Igazgatószékhez folyamodtak, 's elbájták, hogy ha azon hely békerítettnek, úgy, mind a' kőfalak magassága, mind azon fák, mellyeket a' Protestansok temetőjikkbe ültetni szoktak, elzárnák a' Pyramis tekintetét, melly a' Fő-városnak legnevezetesebb ritkaságai közé tartozik, 's a' szép mesterségeknek kedvellőjít csudálkozásra indítja. Ezen okhoz járulván még az is, hogy ha a' mostani temető egészen békerítettik, akkor a' nevezetes monumentumhoz vezető rövid útat kerüléssel kell töldani a' Publicumnak, melly méltán kedveltséget szül; nem engedheté meg az Igazgatószék a' nevezett helynek békerítettését. Pápa Ó Szentsége azonban a' Protestansoknak külön rekesztett temetőhöz való kívánságokat mind a' mellett is örömet akarván teljesíteni, ugyancsak a' Campo di Testaccion adott annak helyet,

melly ha nem éppen általellenben van is a' pyramissal, de mindjárt mellette van 's a' mostani temetőtől csupán egynehány lépésnyire, 's megengedte hogy az kőfallal kerítettessék-be. Hogy pedig a' munka mind eddig munkába nem vétetett, annak egyedül az az oka, hogy némelylek kiknek rokonaik 's barátai a' régi temetőben fektésznek, azokat onnan nem örömet akarván más helyre által tétetni, a' kőfalra nyitott Subscriptioból kivonták magokat. — De még ez a' körülállás sem hátráltatta Ó Szentségét ajánlásának munkába vételésében, 's azt a' parancsolatot adta-ki, hogy az Aerarium költségén kerítettessék-bé kőfallal a' Protestansok temetője, 's a' munka már foly is.

Török Birodalom.

Mindent elkövettek, hogy a' Jancsár-osztálynál helyre álljon a' rend és fenyték. A' Nagy-úr parancsolatot adott-ki, hogy a' kaszárnyákba szállított Jancsárok száma ne haladja-meg a' negyvenerezet; hogy egyéb katonák; mint a' Pattantyúsok, Topdschik, Bostanschik 's a' t. te-tyék-le a' különféle Jancsár-csapatok jegyeit, és csak illető osztályok Orta- számát viseljék; hogy az Orta-jegyek ezentúl csak a' kaszárnyáknál 's strázsahá-zaknál függesztessenek ki, melly által más épületeknek tilalmas pártfogoltatása megszünik; hogy a' közönséges piacokat, mellyeken az elébbi zavaros időkben a' legnagyobb rendtelenségek történtek, jö- vendőben kirekesztőleg csupán az az Orta strázsálja, melly a' Jancsár Aga különös felvigyázása alatt van. A' Jancsárok mind ezen parancsolathól, mind annak általhá- gójit nyomban követett kemény bünteté- sekből általlátván, hogy az Igazgatószék telje erővel iparkodik őket a' régi fenyi-

ték' határai közé visszavonni, több szót nem várva engedelmeskedtek; s ezen első javításból származó jótétemények is igen érezhetőek Konstanczinápoly' minden lakosaira nézve.

A' Török Flotta elhagyta a' napokban Tenedosi állását, minekutána innét nagy segítség érkezett hozzá. Közelebb alkalmasint Patras felé veszi útját, hogy ott az új Nagy-Admiralist Kara Mehmed Basát hajóra vegye. Ezen Basa haláláról szárnyalt hír, fundamentom nélkül való: sőt inkább a' Patrászt szárazon ostromló Insurgensek közé, sokszor szerencsésen bevágta magát. Az Egyiptomi-Algiri Flotta Jul. 14d. Samos körül járt. A' mit ezen Flotának az Archipelagus különböző szigeteibe lett szállításáról híreltek, nem bizonyos s csak annyit tudunk, hogy egynéhány száz ember Sudánál szárazra szállott, s az Insurgensekkel tüstént összeverekedett.

Közelebbi levelünkben közölt tudósítások szerint állottak a' dolgok, midőn a' Churschid Basa legújabb mozdulásairól tudósítás érkezett. Sokáig azt hitték, hogy Albániában részszerint a' Sulioták, részszerint a' Görög Insurgens csapatok elvágta az útját: azonban másképen volt a' dolog. Churschid-Basa az Albániai had' folytatását az Artai Basára bizta, ki Jul. közepén 6000 emberből álló népével megtámadta s mint beszélnek több ízben meg is verte az Insurgenseket. Az alatt Churschid Basa a' 40000 emberből álló fő armadával Thessaliának vette útját, Zeitonon keresztül, hol az Insurgensek keményen megverettek; s a' Thermopilákon által előnyomulván, Livádiát és Salonát megerősítette, és (későbbi tudósítások szerint is) Thebét és Athénét visszavette. A' mint hogy Július végén mind ezen vidékeken nagy rémülés ural-

kodott, és kétségbeesésre mutató módokon oltalmazták Peloponesust.

Nem tudnak ugyan az Insurgensek, a' Churschid-Basa' armadájához hasonlót állítani; azon tüzes buzgóságnál fogva mindazáltal, melly őket lelkesíteni látszik, a' Török erőnek hatalmasan ellentálhatnának, ha Vezérek tudnának egymás közt egyezni. Legderekbab Vezérek is mind durva katonák, kik nem akarnak a' pallérozottabb, vagy a' hadi dolgokhoz legkevésbé sem értő polgári Igazgatókkal parancsoltatni magoknak. A' poetai neve után egész Európában elhíresedett Odyseus Mainotti útonálló volt, kinek Ali-Basa az által kezdett tekintetet szerezgetni, hogy a' legvakmerőbb s véresebb tettek végbevitelére szokta fordítani. Ez az ember eleinte fontos szolgálatokat tett az Insurgenseknek, de a' mellyeket most ugyan útonállói módon fejezt be. A' Görög Senatus neve alatt fenálló polgári Junta, két idegen hatalmasságok' szolgálatjában gyakorlott Tisztet küldvén Odysseushoz, hogy azok katonai ismereteik' és tapasztalásaiknál fogva Segédjei lennének, mind a' kettőt tüstént megölette. Ezen tettéért hazaárulónak ítéltetett, s számkivetetett. Akkor Churschid Basához állott, s annak hasznos szolgálatokat tett, de a' mint hallik, hogy, hogy nem? megholt. — Colocotri ni jöllehet jobb fajtájú ember, még is úgy látszik, hogy újat húz a' Senátussal. Patrás' ostromlását minden katonai helyes ok nélkül félbeszakasztotta, sőt a' mint mondják, a' fiját is visszahívta Albániából, hol az valami kis csapatot vezérelt. — Ypsilanti Demetert különösen tisztelik személyes karakteréért, de katonai talentomokkal nem bírván, majd minden hitelét elvesztette. Maurocordato egy igen okos, és polgári hivatalokra született ifjú, haszontalan dicsőség-

vadászból e, vagy valóságos szükségből? nem tudni, Generálisi-rollet kezd játszani, melyre pedig éppen nem alkalmas. Számos irigyei azzal vádolják, hogy a pártján lévők által előre megígért Dictatorságra törekszik. — Illy környüállások között lehetetlen, hogy boldoguljanak az Insurgensek, valaméddig csak legkevésbé is mozog ellenek a Török Igazgatószék.

Ezen napokban neveztették ki a két Kadiasker, és a Konstantzinápolyi Fő Bíró. Halil-Sade Arif Bey Rumeliai Kadiaskerré lett.

Jassyból f. h. 2d. indult tudósítások szerint az új Hospodár Kaimakamjai minden polgári és criminalis tisztségeket átvették a Török hivataloktól s örömmel vették mindenek, hogy e' részben egy Török Vezér sem tett legkissebb akadályt is.

Osman Basa (a Moldvai seregeknek eddig volt Fő-vezére) a Porta Fermánja erejénél fogva Eskischeri Basává lett; de az új Hospodár megérkezéséig még Moldvában marad.

A seregek mindenfelől a Duna felé vonódnak. Azon 4000 Jancsárok, kik Jassyban s vidékén tartózkodtak Júl. 22d. mentek Burlat városán keresztül, s onnan Tekudschon által Brailowba. A Fejedelemség' kormánya egészen a Bojár-Diván és a Kaimakámok keze közt van. Stourdaza Miklós Kaimakám az új Hospodár fija, az Udvari tisztségek' betöltésével foglalkodik, s csupán Moldvai Nemesek' gyermekeit veszi fel. Ugy látszik, hogy a Fejedelemségekben minden közönséges hivatalokból hírekesztetnék a Görögök.

Júl. 29d. érkezett meg számos kísérijével Bessarábiába a második Armádnak Orosz Császári Commandirozó Generálisa Gróf Wittgenstein, s ugyan azon nap és Júl. 30d. a Slotyn és Belz körül táborozó seregeket megmustrálván, Tiras-

polon keresztül Tulczinba visszament. Ezen mustra után az Orosz seregek' nagyobb része a Kozásokkal együtt, kiknek szolgálatjok' ideje kifölt, által költözött a Duisteren, s Bessarábiában csak a rendszerintvaló gárnizon maradt, melyhez Oberster Bigidow vezérlése alatt négy Kozák Regiment tartozik, s nevelésére Odesából még egy Vadász Regiment érkezik.

Aug. 22d. Bécsben, a Státuspa-pirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 81 11/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal 40 25/32; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. —; Ugyan az 1821ről 100 for. C. Pben —; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. Pénzben —; Bécs Városi Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 38 5/8; 100 forint C. Pénz. 249 7/8 for. V. Cz. ban. — 1 Bank-Aktzia 870 1/2 f. C. P.

Magyar Ország.

Buda. F. h. 13d. korán reggel a Bánya-városok felé útnak indult O. Cs. K. Eö Hercegsége Országunk Nádor-Ispánja a Fő-Herczegnével együtt. Először Selmeczet, azután Körmöczöt és Beszterczét szándékoznak meglátogatni, s a mint mondatik Aug. végével visszatérni. A fentemlített nap délelőtt, a Váczi Királyi Magyar Siket-némák Intézetét méltóztatták csak nem két órai látogatásokkal megtiltj telni.

Pestén az idén a Katonaság részéről Úszó-iskola állittatott, mellyben mindazonáltal nem csak Katona személyek, hanem több Nemes és Polgári Ifjak is tanítatnak. Az Intézetnek célirányos elren-

delését kiki szemmel láthatja; de a tanítás foganatját csak a próbák mutatják meg. E végből f. b. 17d. délután öt óra tájban az úszást tanult Katonáknak próbát kellett tenni s gyakorlottságokat megmutatni. Legelőször is apróbb csapatokban, puskáikat utánok húzván, Sz Margit szigetéből a Pesti partra úsztak, és felfogván puskáikat, a közel felállított Katona-csapatokat megtámadták. Ezek által visszaveretvén, ismét visszaúsztak a szigetre, s midőn az alatt ott is ellenségre találának, a Tanító-Tisztnek s egy Zászlósnak vezérlése alatt a Dunának folytában kezdettek leúszni. Több ladikok követték bátorság végett az úszókat, és Török muzsikával egy sarka kísérte. Az úszó csapatok, mintegy száz személy, nemcsak a hajó-hídig szerencsésen lementek, hanem alább is egészen az új Sóbázig minden veszedelem nélkül megérkeztek. A Generálisság, és a Fő Tisztség a parton követte, mellynek hosszát valamint a hidat is temérdek sok néző lepte el.

Pozsony, Aug. 20d. Nagy Méltóságú Erdödi Gróf Pálffy Leopold Úr Ő Excellentiája tegnap iktattatott-bé Megyének Fő Ispáni székébe. Az ezen jeles alkalmatosságra kegyelmesen kinevezett Királyi Biztos Nagy Méltóságú Korompai Gróf Brunsvik Királyi Fő Tárnok-Mester Úr Ő Excellentiája 17d. ide érkezvén, a beiktatandó Fő Ispán Úr Ő Excellentiája palotájába szállott, melly előtt estve négy regementbeli bandák egész éjjeli 12 óráig muzsikáltak.

Más nap, úgy mint 18d. T. Pozsony, Trencsin, Nyitra, Nógrád, Komárom, Moson és Győr Vármegyéknek, minden Királyi Tisztségeknek, a Királyi Akadémia és Fő Gymnasiumnak, az Evangélikusok Lyceumának s a városi Tanácsnak díszes követségei idézlették s fogadták Ő

Excellentiájokat. Délutáni 5 órakor pedig sok fő rangú Aszszónyságoktól és egyéb vendégektől s Pozsonyi lakosoktól mintegy 500 kocsikon kísértetve a Pálffy Gróf Nemzetiség Wolfdrüssel nevű Senioratus-jóságába kocsikáztak, hol a fényes nap örömének nevelésére előre nagy készületek tétettek. Itt Ő Excellentiájok, a hosszú kettős sorban álló Jobbágyaság muzsika szóval kevert Éljen kiáltásai között, a Földes Úri épületbe érvén, annak tágas udvarán háromféle Magyar, Tót és Német jobbágyok párosával tánczoltak, mellyek, valamint a nép egyéb mulatozásai s utóbb a szép világosítás is, a fő rangú személyeknek különös gyönyörűségre szolgáltak. Ekkor a beiktatandó Fő Ispán Ur gazdag ozsonnát adott válogatott vendégeinek, s ennek szinte estvéli 9 órakor lett vége, a midőn Ő Excellentiájok Pozsonyba visszaindultak. Melly egy órányi út 5000 meggyújtott farakások, és szinte 500, részszerint felaggatott, részszerint kézben tartott lámpások égése, mind alkalmasabbá mind kedvesebbé tette. Oberufer falunak egy általászóan világosított s több felyül írással ékes sátorban, az ifjúság szerencseltető dalokat éneklett.

Harmadik nap, mint a fényes Insteláció napján, reggel Ő Excellentiájokat más díszes Követség a gyűlésbe meghívta. Erre megindultak az 53 hintók, mellyeken több fényes hivatalú Egyházi és Világi Urak s Követségek mentek. Az Ő Excellentiájok hintaja előtt és mellette húsz ifjú Mánások és fő fő Nemesek lovaglottak; az egész rendet pedig 47 Banderisták rekesztették-bé. Ő Excellentiájának a Fő Ispánnak házatól egész a Nemes Vármegye házáig, a Sándor Orosz Császár, és Mayer Gyalog Ezredei, nem különben a Polgári Katonaság két oldalról

innepi sort formáltak. A' Nemes Vármegye háza kapujában utolsó Követség fogadta Ő Excellentiájokat, Fő Tisztelendő Döme Károly Pozsonyi Káptalanbeli Ur ékes magyar beszédben öntvén-ki annak örömmérségeit. Ezután beállott a' gyűlés a' Nagy Méltóságú Királyi Biztos Ur a' Felsőgtől lett hegyelmes küldtetése célját fontosan előadván, 's a' Kegyelmes Királyi végzéseket felolvastatván, a' Fő Ispán Ur Ő Excellentiája a' tiszti esküvést letette, melly után háromszor felemeltetett. Hasonlóúl fontos és ékes beszédek tartottak a' Nagy Méltóságú Fő Ispán Ur, Főtisztelendő Strajler József és Melcer András Kanonok Urak deák, Pozsony Vármegyei Első Al-Ispány és Királyi Udvarnok Tek. Galanthai Fekete János és Tábla-Bíró Frank Urak pedig magyar nyelven. És minekútána mintegy 30 Tábla-Bírák nevezettek volna, felolvastatott azon Kegyelmes Végzés, melly által Felsőges Királyunk Horváth Országnak Száyán túl eső részeit Magyar Országhoz visszszakapcsolni méltoztatott. Mellyre a' Fő Nemessegből és legnevezetesebb férjfiakból álló fényes Követség, 's ehez Főtisztelendő Strajler József Ur szószóllóúl rendeltetett a' végre, hogy a' Felsőgnek ezen kegyelméért alázatos jobbágyi hálával hódoljon. Gyűlés végével templomba mentek, hol a' Sz. Ambrúzs hálaadó Éneke puska-lövések, és mozsár-ágyúk durrogása között elénekeltetett. Ezen napon a' Fő Ispán Ur Ő Excellentiája 600at felyül haladó vendégeit különféle helyeken, mint a' Primási palotában, a' Pálffy Udvarban 's a' t. gazdagon megvendégelte és fényes bált adott.

Elegyes Dolgoz.

A' termékenységnek különös példájául hozza-fel a' Sváb Mercurius, hogy Stettenben egy Vetter János Krestély nevezetű szőlősgazdának egy 1796ban ültetett 's a' háza mellett terjesztett tőkéjén, az idén ezer két száz kilenczven egy fűrt szőlő termett, 's Aug. 14d. már csak nem miud megért és fél cseber bornál szaporábban fog eresztetni.

Egy útszaseprő, London mellett, kinek egy nagy kutyája volt, nem régiben olly gondolatra jött, hogy némelly ismerőseinek mulattatásokra a' kutyáját egy macskára uszította. A' kutya azonban nem tetszése szerint tette-gazdájának a' viadalt, 's azért iszonyú ütlekeket kapott. Eleinte békével tűrte a' kutya a' verést, de azt végre megsokallván, a' képire ugrott gazdájának, azt öszvemarczangolta, kezéről lábáról darabonkint szaggatta-le a' húst 's mind addig meg nem szűnt, míg csak a' nyakát el nem vágták. Az ember ispotályba vitetett, de néhány óra múlva megholt.

A' földi bodza' örökös kiirtása iránt tudakozódó mezei-gazdának újabb feleletül, egy érdemes Hazánkfijának saját tapasztalása 's praxisa után jelentjük, hogy Május' elején, míg a' bodza' szára gyenge nevedésben áll, mindjárt az első cikelye alatt el kell azt vágni, esős vagy esőre hajlandó időben; a' meleg eső, melly a' szár csőjében több napokig áll, abban megposhadván, attól fenét kap: 's közel lévén a' nyavalyához a' gyökér, sőt egész addig lehetván, kivész.